

Sångpostillan - Bönsöndagen

Bidrag från Bengt Pleijel
2009-04-29
Senast uppdaterad 2021-05-02

Bönsöndagen Rogate

Bönen

Låt oss be att Gud hör våra böner.
Tystnad Gud, vår Fader, du har lovat att lyssna när vi ber –
skänk oss bönens ande, så att vi uthålligt söker din vilja.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre och Gud, som med dig, Fader, och den helige Ande
lever och råder från evighet till evighet.

Bönsöndagen har underrubriken Rogate, som är latin och betyder bed (Joh. 16:24). Dagarna mellan Bönsöndagen och Kristi Himmelfärds dag kallades förr gångedagar. Då gick man i procession med sakramentet över åkrarna, för att befordra årsväxten. Alla söndagar är naturligtvis bönsöndagar. Att vi kallar sjätte söndagen i Påsktiden för Bönsöndag påminner oss om att bönen har kraft i Kristi uppståndelse. Vi möter den Uppståndne i gudstjänstens böner, lovsånger, i ord och sakrament. Han sitter på Faderns högra sida och ber för oss (Rom 8:34, 1 Joh 2:1). Påskglädjen och böneglädjen hör ihop.

Söndagens läsningar: 1 Mos 18:26-32, Efesierbrevet 3:14-21, Lukas 18:1-8, Psalt. 13.

Vill du höra Bengt Pleijel predika, Annika Pleijel läsa text och Bodil Landgren? Klicka här!

Predikan avbryts då och då med en sång, skriven av Heidi Langegard, om bönens glädje: Tack o Herre, att du hör vår bön, tack att du vill svara. Vi sjunger den några gånger, så att var och en kan ta den med sig för att gnola på den under veckan.

Söndagen tema är Bönen. De tre texterna vill fördjupa vår bön.

Först har vi Jesu liknelse i dagens evangelium (från Lukas 18:1-8), som visar hur viktig uthålligheten är i vår personliga bön. Episteltexten uppmuntrar oss till bön för församlingen (Efesierbrevet 3:14-21). I GT-texten möter vi Abraham som lär oss be för världen (1 Mos 18:26-32).

1. Bön för mig själv.

Lukas 18: 1-8

Jesus gav dem en liknelse för att lära dem att alltid be och inte ge upp:

”I en stad fanns det en domare som varken fruktade Gud eller brydde sig om människor. I samma stad fanns en änka, och hon kom gång på gång till honom och sade: ’Låt mig få ut av min motpart vad jag har rätt till.’ Till en början ville han inte, men sedan tänkte han: ’Inte för att jag fruktar Gud eller bryr mig om människor, men så besvärlig som den där änkan är skall jag låta henne få ut vad hon har rätt till, annars pinar hon livet ur mig med sitt springande.’ ” Och Herren sade: ”Där hör ni vad en orättfärdig domare säger. Skulle då inte Gud låta sina utvalda få sin rätt, när de ropar till honom dag och natt? Skulle han låta dem vänta? Jag säger er: han skall snart nog låta dem få sin rätt. Men Människosonen, skall han finna någon tro här på jorden när han kommer?”

Denna liknelse av Jesus har vi fått för att vi ska påminnas om att alltid be och inte ge upp. Bönen hjälper oss att ha samtalsrelationen klar med Gud.

Att be är att byta samtalspartner. I stället för att gå där och sucka och gnälla och mumla för sig själv, får jag tala med min himmelske Fader om allt. Jag ser en blomma – och säger: Tack Gud för denna fina blomma. Jag ser en människoblomma, som ser vissen och tråkig ut – jag får säga: Herre möt henne. Ge henne liv.

En kristen är, (som Pastor Jansson så klokt sa en gång), som spårvagnen. Hon får kraften ovanifrån. Det är viktigt att vårda jordiska kärleksrelationer. Det är lika viktigt att vårda kärleksrelationen med min himmelske Fader. Vi behöver ta emot kraften ovanifrån.

Jordiska relationer kan bli slitna och slutna. Vi når inte fram till varandra. Förstår varandra inte. ...och ändå är det murar oss emellan och genom gallren ser vi på varann. Vårt fängelse är byggt av rädslans stenar. Vår fångdräkt är vårt eget knutna jag (Sv psalm 289:3). Så kan det vara i familjen, i skolan, på arbetet, i samhället. Människor blir trampade på, känner sig kränkta.

Kvinnan i texten hade det svårt med någon relation. Hon hade blivit nedtryckt, kanske manipulerad, utnyttjad, vi vet inte. Hon gick till en domare för att få ut sin rätt. Han verkade inte särskilt intresserad av att hjälpa henne. Men hon kunde konsternat säga "jötö". Hon var både envis och en vis. Hon gav inte upp. Domaren, han som struntade i både vad Gud tyckte och vad människor tyckte, han kapitulerade inför denna kvinna. Hon fick sin vilja fram därför att hon var så besvärlig, ständigt. Domaren var så illa tvungen att ge henne rätt. Annars hade hon alldeles pinat livet ur honom. Denna besvärliga kvinna är alltså enligt Jesus vårt stora föredöme. Ge inte upp!

Om man inte får rätt av domaren som sitter i tingsrätten, man kan vädja till domaren i hovrätten. Och går inte det kan man gå till Högsta Domstolen.

Jesus rekommenderar oss, att omedelbart ta kontakt med högsta Domstolen. Om den orättfärdige domaren kunde ge en människa rätt, skulle då inte en rättfärdig Domare ge er rätt. Jesus säger: Skulle då inte Gud låta sina utvalda få sin rätt, när de råkade ut för honom dag och natt? Skulle han låta dem vänta? Jag säger er: han skall snart nog låta dem få sin rätt.

I trosbekännelsen sjunger vi om att Jesus skall komma tillbaka. Han är då domaren, som skall skipa den yttersta rättvisan. Vi får inte ostraffat kränka varandra och trampa på varandra. Vi får inte göra det med andra och andra får inte göra det med oss.

När Jesus kommer med den yttersta rättvisan, bryter jublet löst. Både himlen och jorden och havet och marken och alla skogens träd skall då jubla, står det i Psaltaren 96:11-13.

Därför behöver vi redan här försöka hitta den personliga relationen med Jesus. Det är då det händer spännande saker med oss. Jesus säger i sin programförklaring i Lukas 4:18-19 att han är smord med helig Ande. Himmelska krafter är med där Jesus går fram. Han förkunnar frihet i alla låsta relationer. Han ger de betryckta och de förtryckta frihet. Han ger oss en framtid full av nåd och godhet. Hans ord är glädjefrön, som han stoppar ned i de fattigas hjärtan. Vi får ta emot dem och vattna dem med bön. Han säger: Detta har jag talat till er för att min glädje skall bo i er (Joh 15:11).

För att hitta detta behöver bara vända oss helt om. Då får vi samtalskontakt med Jesus. Vi får höra hans ord och se hur hans ögon lyser (4 Mos 6:25). Vi får använda vår mun för att berätta för Jesus allt vad vi längtar efter och behöver. Alltså: Använd dig av Jesus som din samtalspartner. Samtala med honom. Byt dina egofångade och syndiga tankar mot hans goda och friska tankar. (Vill du ha ett fint namn på detta, kan du kalla det för kognitiv beteendeterapi, som innebär att man arbetar med att förändra tankar, känslor och handlingsmönster). Vi lägger ned våra krokiga, dumma och syndiga tankar vid korset och byter ut dem mot hans tankar och ord av ande och liv. Lyssna in något ord som han säger, upprepa det, bed det, lev i det! Hans ord är läkedom för själen (se Ordspr 4:20-22).

Helig Ande är över Jesus. Himmelska krafter är med då du samtalar med honom. Genom bibelordet drar han in dig i DEN STORA BERÄTTELSEN. I bönen hittar du personliga kärleksförhållandet till honom. Du får rika tillfällen att sjunga dagens sång:

Tack o Herre, att du hör vår bön, tack för att du vill svara /2/

2. Bön för församlingen

Nu får vi besök av aposteln Paulus. Han ger oss i Efesierbrevet 3:14-21 en underbar bön, som vi kan använda när vi ber för vår församling. Han skriver:

Därför vill jag falla på knä för Fadern, efter vilken allt vad fader heter i himlen och på jorden har sitt namn. Måtte han i sin härliga rikedom ge kraft och styrka åt er inre människa genom sin ande, så att Kristus genom tron kan bo i era hjärtan med kärlek. Stå fasta och var stadigt rotade i honom, så att ni tillsammans med alla de heliga förmår fatta bredden och längden och höjden och djupet och lära känna Kristi kärlek som är väldigare än all kunskap, tills hela Guds fullhet uppfyller er. Han som verkar i oss med sin kraft och förmår göra långt mer än vi kan begära eller tänka, hans är härligheten genom kyrkan och genom Kristus Jesus, i all släktled i evigheters evighet, amen.

Paulus ber för församlingen. Han reser sig då inte upp i sin fulla längd och ser ned på alla andra. Det är lätt att hitta fel på andra, man ser ned på dem. Man får en helt ny syn om man söker kontakt med Fader vår i himmelen. Paulus böjer knä. Blir liten. Lyfter blicken mot Fadern. Han ber inte Fader min … Han ber Fader VÅR. Sedan lyfter han in trossyskonen i Guds faderskärlek. Han får se på alla underbara och underliga människor med Guds möjligheter.

Gör så, du också. Använd Paulus laddade ord i dagens epistel som förbön för din församling.

Käre Fader, jag kommer nu inför dig
Jag ber

för min församling,
 för våra präster och andliga ledare,
 för anställda och frivilliga,
 för medarbetare och bedarbetare,
 för barn och ungdomar,
 för …

Jag ber att du låter din härlighets rikedom komma över dem,
 att du låter din Ande ge dem kraft och styrka till den inre människan,
 att du befriar dem från missmod och uppgivenhet,
 att du leder dem i motgång och medgång,
 att du hjälper dem att stå fasta och vara rotade i dig,
 att du hjälper dem att upptäcka bredden, längden, höjden och djupet av din kärlek,
 att du låter hela Guds fullhet uppfylla dem.

Och du, Fader

som verkar i oss med din kraft och förmår göra långt mer än vi kan begära eller tänka,
 din är härligheten genom kyrkan och genom Kristus Jesus,
 i alla släktled i evigheters evighet, amen.

Tack o Herre, att du hör vår bön, tack för att du vill svara /2/

3. Bön för samhället

Vi får idag också träffa Abraham. Han hjälper oss att se nöden i vårt samhälle och tala med Gud om den och be för människorna
 I 1 Moseboken 18:26 – 32 får vi lära av Abraham att använda bönen som ett samtal med Gud.

Herren sade till Abraham: ”Om jag finner femtio rättfärdiga i Sodom inom staden, skall jag för deras skull skona hela staden.” Abraham fortsatte: ”Jag dristar mig att tala till dig, Herre, jag som är jord och stoft. Kanske fattas det fem för att det skall bli femtio rättfärdiga. Skall du då förgöra hela staden för dessa fem människors skull?” Herren svarade: ”Om jag finner fyrtiofem, så skall jag inte förgöra den.” Ännu en gång tog Abraham, till orda: ”Kanske finns där fyrtio?” Herren sade: ” Då skall jag inte göra det, för de fyrtios skull.” Abraham sade: ”Bli inte vred, Herre, om jag talar. Kanske finns där trettio?” Herren svarade: ”Om jag finner trettio, så skall jag inte göra det.” Då sade Abraham: ”Jag dristar mig att tala till dig, Herre. Kanske finns där tjugo? ”Han svarade: ”Då skall jag inte fördärva staden, för de tjugos skull.” Abraham fortsatte: ”Bli inte vred, Herre, om jag talar en sista gång. Men kanske finns där tio ? ”Han svarade: ”Då skall jag inte förgöra staden, för de tios skull.”

Abraham ber för den värld han lever i. I sitt brev till Timotheos uppmanar Paulus oss till förbön för vårt samhälle (läs 1 Tim 2:1-4)
 Vi får be för alla människor, för kungar och alla som har makt. Alltså för ministrar och politiker och alla som har makt och inflytande. Om vi gör det kan vi leva ett lugnt och stilla liv, på allt sätt fromt och värdigt, säger Paulus. Att be så är riktigt och behagar Gud vår frälsare, som vill att alla människor skall räddas och komma till insikt om sanningen.

Det berättas om Daniel att han tre gånger om dagen gick upp i ett rum på övervåningen i sitt hus, öppnade fönstret mot Jerusalem, böjde knä och bad till Gud. Han gjorde som Jesus idag lärde oss i evangeliet att alltid be och inte ge upp. Och den dag då det blev kamp och svårigheter i Daniels liv gjorde han som han alltid gjort (Daniel 6:10). Han började inte att be först då det blev svårt. Det är viktigt att ha kärleksrelationen uppåt klar.

Vi får göra som Daniel. Ha regelbundna bönetider. Öppna fönstret mot himmelen. Då kan det komma in friska luft i många okända situationer. Bönen är en samhällsinsats. Bönen kan förändra atmosfären i vårt samhälle. Den kan sända ut godhetens och kärlekens och äkthetens vibrationer. Bönen syresätter jorden. Den är en stark motvikt mot nedbrytande krafter. Bönen bidrar till läkedom av världen. Bed alltid och ge inte upp! Kaj Munk skriver: ”Aldrig behöver kristna människor stå och hänga rådlösa och dådlösa. Kan de inte annat, kan de be. Och bönen är ett stordåd. När tron griper fast om Guds hand, finns inga gränser för vad som kan ske.”

Och nu till Abraham. Han ber för Sodom och Gomorra, två städer. Vad hänt i dessa städer? I kapitel 18:20 står det: Klagoropet från Sodom och Gomorra är starkt, och deras synd är mycket svår. Ett märkligt uttryck! Synden kan inte döljas, sopas under mattan, skakas av. Synden ropar! Gud säger till Kain, som mördat sin bror Abel: Din brors blod ropar till mig från marken (1 Mos 4:10). Ropet från Sodom och Gomorra är starkt. Varför? Jo, deras synd är mycket svår. Vad har hänt? Det hebreiska uttrycket betecknar en rättsterm. Den ropar ut om en rättsskandal, en skriande orättvisa. Det är rop av klagan från de förtryckta, de utnyttjade, de manipulerade, de mobbade. Gud klarar inte av att ingenting göra. Det berättas att han stiger ned för att se. Det var ju precis det han gjorde när han förstod att människorna byggde ett torn i Babel och avsikten där var att bli som Gud, avsätta Gud, vara sin egen gud. Därför steg Herren ned för att se på staden och tornet som människorna byggde (1 Mos 11:5). Den allseende Guden tog satte på dig glasögonen och tog fram kikaren. Men han såg inte vad de stora människorna hade för sig. Han var tvungen att stiga ned …

Abraham ber för Sodom och Gomorra. Staden var korrupt. Bara Gud kunde korrigera. En märklig bön. Abraham lider med

människorna i dessa städer. Han tar sig an deras sak och kämpar med Gud, för att de skall överleva. Gud säger att staden kan räddas om det finns rättfärdiga där. Och vi hör hur Abraham talar med om Gud om detta. Om det finns 50 rättfärdiga … om det finns 40, 30, 20, och till sista 10 rättfärdiga …

Varför stannar Abraham där? Det är som om texten pekar fram mot Jesaja 53 där vi möter en som verkligen är rättfärdig - Guds rättfärdige tjänare, som ger rättfärdighet åt många och bär deras skuld (vers 11) och som bad för syndarna (vers 12). Jesaja pekade på Jesus.

Hur skall gamla Sverige räddas? Finns här 50 rättfärdiga som ber. Den rättfärdiges bön har kraft och gör därför stor verkan skrivet i Jakob (5:16).

Vem är rättfärdig? Märk att det inte frågas efter egenrättfärdiga. Sådana är det nog gott om. Sådana är som domaren i evangelietexten, som varken frågar efter Gud eller människor. Rättfärdig är den som håller ledningen öppen mot Gud och låter ljuset och kraften från Gud strömma igenom dem. Eller som Kaj Munk uttrycker det: När tron griper fast om Guds hand, finns inga gränser för vad som kan ske. Tro är att gripa fast om Guds hand.

Ni kommer ihåg Jesu fråga i evangelietexten: Men Människosonen, skall han finna någon tro här på jorden när han kommer?” Vem vill idag sträcka ut sin hand och gripa den han som är utsträckt? Tro är att gripa fast om Guds hand.

Den som gör så kommer att få många erfarenheter av att bönen blir hörd.

Vi sjunger:

Tack o Herre, att du hör vår bön, tack för att du vill svara /2/

Du ordbrukare

Låt den helige Ande denna tid leda dig in i

I bibelskolans skattkammare! Nyfikenhetsvandring nr 39

Nyfikenhetsvandring nr 40

Nyfikenhetsvandring nr 41

Nyfikenhetsvandring nr 42

Nyfikenhetsvandring nr 43

Nyfikenhetsvandring nr 44

Nyfikenhetsvandring nr 45

Nyfikenhetsvandring nr 46

Nyfikenhetsvandring nr 47

Nyfikenhetsvandring nr 48

Nyfikenhetsvandring nr 49 får du hjälp

att förstå vem den helige Ande är

och vad han gör för att du ska hitta ett rikt liv.